

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/254/2021
Identifikačné číslo spisu:	4213222045
Dátum vydania rozhodnutia:	23.08.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:4213222045.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne B. I., narodená XX. W. XXXX, N. I. XXX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Roman BLAŽEK, s.r.o., Komárno, Pohraničná 4, proti žalovanej K. L., narodená XX. V. XXXX, N. I. XXX, zastúpenej advokátom Mgr. Jozefom Danczim, Komárno, Župná 1147, o zaplatenie 2 812,82 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 10C/390/2013, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo 17. júna 2020 sp. zn. 5Co/134/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Komárno (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 21. februára 2019, č. k. 10C/390/2013 - 268 konanie v časti o uložení povinnosti žalovanej zaplatiť pôvodnému žalobcovi 1/ (Y. Z., narodený X. W. XXXX, zomrelý XX. I. XXXX, počas dovolacieho konania, vid' uznesenie Okresného súdu Komárno z 8. júla 2021 č. k. 10C/390/2013 - 413) sumu 464,72 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 464,72 eura od 29. novembra 2012 do zaplatenia zastavil (I. výrok); konanie v časti o uložení povinnosti žalovanej zaplatiť žalobkyni sumu 798,10 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 798,10 eura od 29. novembra 2012 do zaplatenia zastavil (II. výrok); vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol (III. výrok); súčasne rozhodol, že žalovaná má voči pôvodne žalobcovi 1/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (IV. výrok) a žalovaná má voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (V. výrok).

1.1. Okresný súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žalobu na náhradu škody je potrebné zamietnuť pre neunesenie dôkazného bremena a nepreukázanie splnenia predpokladov vzniku nároku na náhradu škody, ako aj pre účinne vznesenú námietku uplynutia premlčacej doby. Po vykonanom dokazovaní sa stotožnil s námietkou žalovanej, že hnutelné veci, ktorých vydania sa žalobcovia neúspešne domáhali a za ktorých nevydanie žiadajú náhradu titulom spôsobenej škody, neboli v konaní jednoznačne identifikované tak, aby neboli zameniteľné s inými vecami rovnakého druhu. Keďže ani

predžalobná výzva žalobcov na vydanie hnutelných vecí adresovaná žalovanej neobsahovala ich presnú identifikáciu, nemožno prisvedčiť tvrdeniu žalobcov, že žalovaná porušila svoju právnu povinnosť vydať žalobcom hnutelné veci. Žalovaná túto povinnosť nemohla porušiť, keďže nebolo jednoznačne špecifikované, ktoré veci má vydať. V tomto smere bolo potrebné poukázať na skutočnosť, že aj samotné osvedčenie o dedičstve po nebohom S. Z. bolo v časti identifikácie požadovaných hnutelných vecí neurčité, keďže tieto veci neboli v osvedčení dostatočne identifikované. Keďže teda nebolo jednoznačne špecifikované, ktoré hnutelné veci bola žalovaná povinná vydať, neprichádzalo do úvahy porušenie povinnosti vydať tieto presne nešpecifikované veci, pretože nebol splnený predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu, a to protiprávny úkon žalovanej. Navyše, aj v prípade, ak by tieto veci boli dostatočne identifikované, a teda žalovaná by vedela, ktoré veci má vydať, pričom by si svoju povinnosť vydať predmetné veci dobrovoľne nesplnila, mal súd za to, že žalobcovia dostatočným spôsobom nepreukázali, že žalovaná je, resp. po smrti nebohého S. Z. bola držiteľom týchto hnutelných vecí. Žalobcom (pôvodným) sa ani napriek rozsiahlemu dokazovaniu nepodarilo jednoznačne preukázať, že po smrti nebohého boli tieto hnutelné veci u žalovanej. Výpovede strán sporu boli protichodné a ani výsluchmi svedkov sa rozpory v skutkových tvrdeniach strán nepodarilo jednoznačne odstrániť. K samotnej výške uplatnenej škody súd prvej inštancie uviedol, že v konaní žalobcovia dostatočným spôsobom nepreukázali ani skutočnú výšku škody, pričom pri určení skutočnej výšky škody sa vychádza z ceny veci v čase jej poškodenia, preto bolo potrebné v prvom rade vedieť, kedy mala údajná škoda vzniknúť a následne bolo potrebné preukázať, aká bola cena poškodenej veci práve v čase jej poškodenia. Pri určení výšky škody nie je postačujúce vychádzať z ceny veci v čase jej obstarania, ani zo zhodných tvrdení žalobcov ako dedičov v dedičskom konaní a ani z vyjadrenia svedkov, pokiaľ nie je preukázaná ich odborná spôsobilosť v tomto smere a pokiaľ žalovaná takto určenú výšku škody namieta. Žalobcovia teda neuniesli dôkazné bremeno ani vo vzťahu k výške uplatneného nároku na náhradu škody.

1.2. Súd prvej inštancie mal vykonaným dokazovaním dostatočne preukázanú len skutočnosť, že žalovaná po smrti nebohého S. Z. neoprávnene vybrala z jeho osobného účtu sumu 200 eur. Keďže však žalovaná v priebehu konania vzniesla námietku premlčania tohto žalobkyňou uplatneného nároku, súd skúmal, či nárok žalobkyne na náhradu škody v tejto časti nie je premlčaný. V danej veci prvoinštančný súd konštatoval, že k udalosti, z ktorej škoda vznikla, došlo 05. novembra 2009, kedy žalovaná neoprávnene uskutočnila výber sumy 200 eur z osobného účtu nebohého S. Z.. Týmto dňom teda začala plynúť objektívna premlčacia doba. Keďže súd uveril obrane žalovanej, že nevedela o tom, že po smrti nebohého nemôže z jeho účtu vyberať finančné prostriedky a úmysel žalovanej spôsobiť žalobcom škodu nebol v konaní preukázaný, mal súd za to, že v danej veci plynula trojročná objektívna premlčacia doba, ktorá uplynula dňa 05. novembra 2012. Keďže žaloba bola na súd podaná až dňa 30. septembra 2013, bola podaná až po uplynutí trojročnej objektívnej premlčacej doby. S tvrdením zástupcu žalobcov, že premlčacia doba nemohla plynúť od úmrtia brata žalobcov, ale začala plynúť až od právoplatnosti osvedčenia o dedičstve, sa súd nestotožnil, keďže ustanovenie § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka jednoznačne stanovuje, že pri práve na náhradu škody je pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby rozhodujúci deň, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla. Súdom mal za to, že týmto dňom nebol deň úmrtia nebohého S. Z., ale deň, kedy žalovaná neoprávnene z účtu nebohého vybrala sumu 200 eur. Týmto dňom začala plynúť trojročná objektívna premlčacia doba, na ktorej priebeh nemal žiaden vplyv čas ukončenia dedičského konania po nebohom.

2. Krajský súd v Nitre (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom zo 17. júna 2020 sp. zn. 5Co/134/2019 rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku o zamietnutí žaloby o zaplatenie 200 eur s príslušenstvom ako aj výroku o náhrade trov konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V časti týkajúcej sa výroku rozsudku o zamietnutí zvyšnej časti žaloby napadnutý rozsudok potvrdil.

2.1. Odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie správne s poukazom na § 420 Občianskeho zákonníka, (ďalej len „OZ“) vyhodnotil predpoklady nároku na náhradu škody so záverom, že hnutelné veci, ktorých vydania sa pôvodní žalobcovia neúspešne domáhali a za ktorých nevydanie žiadali náhradu titulom spôsobenej škody, neboli v konaní jednoznačne identifikované tak, aby neboli zameniteľné s inými vecami rovnakého druhu. Keďže ani predžalobná výzva žalobcov na vydanie hnutelných vecí adresovaná žalovanej neobsahovala ich presnú identifikáciu, nebolo možné prisvedčiť tvrdeniu žalobcov, že žalovaná porušila svoju právnu povinnosť vydať žalobcom hnutelné veci. Žalovaná túto povinnosť

nemohla porušiť, keďže nebolo jednoznačne špecifikované, ktoré veci má vydať. Navyše súd prvej inštancie správne poukázal aj na skutočnosť, že žalobcovia dostatočným spôsobom nepreukázali, že žalovaná je resp. po smrti nebohého S. Z. bola držiteľom týchto hnutelných vecí. Žalobcom sa ani napriek rozsiahlemu dokazovaniu nepodarilo jednoznačne preukázať, že po smrti nebohého boli tieto hnutelné veci u žalovanej. Odvolací súd poukázal na súdom prvej inštancie vykonané dokazovanie, najmä na ohliadku na mieste samom, kde sa nepodarilo odstrániť pochybnosti o existencii (väčšiny vecí), totožnosti (identifikácii) vecí, za ktorých náhradu žalobcovia žiadali priznať náhradu škody. Predpokladom priznania nároku na náhradu škody je existencia vzniku škody, protiprávnosť konania (nekonania) konkrétneho škodcu a príčinná súvislosť medzi uvedenými predpokladmi. V tomto prípade, nebolo možné hodnoverne ani len ustáliť, že ak vznikla škoda, v akej výške a to preto, že nebolo identifikované bezpečne ani to, kedy malo nastať protiprávne konanie žalovanej. Uvedené súvisí aj s otázkou identifikácie vecí, tak ako konštatoval prvoinštančný súd. Nemožno priznať nárok na náhradu škody žalobcovi voči žalovanému na základe tvrdených skutočností, že žiada peňažnú náhradu nevedno za aké (konkrétne) veci, ktoré nevedno, či vôbec mala v dispozícii žalovaná, a ak áno, či vôbec svojím konaním „dopustila“ ich zničenie, stratu alebo neupotrebitelnosť, alebo že s nimi naložil inak, v rozpore s právom.

2.2. Pokiaľ išlo o potencionálne relevantný odvolací dôvod spočívajúci v tom, že pôvodní žalobcovia boli v tomto spore slabšou stranou, odvolací súd konštatoval, že na účel posudzovania postavenia subjektov konania, ktoré sú stranami sporu nebolo možné zistiť, že by strana bola „slabšou stranou“ tak ako to vyjadruje prvý, druhý a tretí diel druhej hlavy Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) „spory s ochranou slabšej strany“, kedy by bol súd povinný realizovať aj také úkony, ktoré pri klasickom sporovom konaní dvoch rovnocenných strán neprichádzajú do úvahy. Žalobcovi síce v súvislosti s uvedenou výčitkou postupu súdu zrejme mali v úmysle poukázať na problematiku tzv. informačného deficitu, ktorý spočíval v ich prípade v nemožnosti identifikácie hnutelných vecí, keďže prístup k veciam mala (podľa tvrdení žalobcov) žalovaná. V tejto súvislosti odvolací súd poukázal na to, že dokazovaním (najmä obhliadkou) sa ani súdu nepodarilo identifikovať totožnosť vecí, ktoré boli predmetom sporu. Azda iba pokiaľ išlo 12 ks plechov, ktoré boli namontované na vedľajšej stavbe a ktoré súd vyhodnotil ako tie, ktoré boli predmetom sporu, by prichádzali do úvahy v rámci možného ďalšieho vyhodnocovania (tie sa podľa všetkého stali súčasťou vedľajších stavieb). Vo vzťahu k uvedenému ale odvolací súd zopakoval záver prvoinštančného súdu o tom, že žalobcovia nepreukázali, že konania, vo vzťahu ku ktorému sa žalobcovia domáhali náhrady škody, sa dopustila žalovaná, alebo že existuje jej zodpovednosť bez ohľadu na to, kto mal škodu spôsobiť.

2.3. Pokiaľ išlo o časť odvolania týkajúce sa výberu finančnej čiastky 200 eur z osobného účtu nebohého S. Z. (zomr. XXXX) žalovanou po jeho smrti, v tejto časti (vrátane príslušenstva a závislých výrokov o náhrade trov konania) bolo potrebné napadnutý rozsudok podľa § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd konštatoval, že právny záver prvoinštančného súdu (právne posúdenie) spočívajúci v tom, že v dôsledku vznesenej námietky premlčania žalovanou nemohol priznať nárok žalobcov v tejto časti v dôsledku uplynutia trojročnej objektívnej premlčacej doby v zmysle § 106 ods. 2 OZ bol predčasný (resp. nesprávny). K tejto okolnosti prvoinštančný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku neurobil dostatočné skutkové závery a okolnosti premlčania nesprávne právne posúdil.

2.4. Podľa názoru odvolacieho súdu až právoplatnosťou osvedčenia o dedičstve (dňa 12. júla 2012) nastalo medzi dedičmi dedičské vyporiadanie, ktoré autoritatívne stanovilo, čo z aktív existuje a kto z neho nadobúda do vlastníctva. Ide síce o deklaratórne rozhodnutie, ale s tým, že konkrétne vyporiadanie a modifikácia vlastníctva pri aktívach nastala až právoplatnosťou osvedčenia. Dovtedy bolo možné hovoriť o spoločnom vlastníctve práv, vecí a iných majetkových hodnôt všetkými, ktorí mali dediť (vzhľadom na charakter dedičského systému). Až od uvedeného momentu (právoplatnosť osvedčenia o dedičstve) bolo možné vyhodnocovať bezpečnú vedomosť dotknutej osoby o tom, že jej bola spôsobená škoda a prípadne v akej výške. Ide teda o nadobudnutie vedomosti osoby, ktorej mali podľa dedičského vyporiadania peniaze patriť o osobe, ktorá zavinila, že tieto peniaze už vyplatené z účtu poručiťľa byť nemôžu, a teda, že spôsobila škodu. Subjektívna premlčacia doba začala plynúť od právoplatnosti osvedčenia o dedičstve a tak subjektívna ako aj objektívna premlčacia doba v čase podania žaloby neuplynuli, preto nemôže byť nárok v tejto časti premlčaný.

3. Proti rozsudku krajského soudu do potvrzující části výroku podala dovolání žalobkyně. Vytýkala odvolacímu soudu, že se náležitě nezaoberal obsahem rozsudku soudu první instance, ani obsahem odvolání žalobců. Konal tak v rozporu s ustanovením § 387 ods. 3 CSP, podle kterého odvolací soud sa v odůvodnění musí zabývat podstatnými vydáními stran přednesenými v konání na soude první instance, pokud sa s nimi nevysporiadal v odůvodnění rozhodnutí soud první instance. Vyjádřila přesvědčení o tom, že vzhledom na žalovanou spôsobenú dôkaznú núdzu žalobcov, soud na obranu žalovanej nemal prihliadať a nelipnúť striktne na unesení dôkazného bremena žalobcami. Z tohto hľadiska boli žalobcovia analogicky „slabšou stranou“, ktorý status im soud nedôvodne nepriznal. Dôkaznú núdzu žalobcov žalovaná spôsobila jednak bezdôvodným popretím všetkých skutkových tvrdení žalobcov, ako aj znemožnením žalobcom zúčastniť sa ohliadky na mieste samom. Tolerovanie znemožnenia zo strany žalovanej a nezabezpečenie možnosti žalobcom zúčastniť sa ohliadky na mieste samom, došlo zo strany soudu ku odňatiu práva žalobcom konať pred súdom a zároveň soud nesprávnym procesným postupom znemožnil strane žalobcov, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ako to má na mysli ustanovenie § 420 písm. f / CSP. Ak ba sa žalobcovia mohli zúčastniť ohliadky na mieste samom, dôkazná situácia by bola v ich prospech. Ohliadka na mieste samom bola v danej veci jedným z kľúčových dôkazov, ktorý by prispel ku bližšej identifikácii predmetov, ktorý nedostatok soud žalobcom vytýkal. Žiadala rozsudok krajského ako i okresného soudu v zamietajúcej časti zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

4. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu navrhla dovolanie podľa § 448 CSP zamietnuť a priznať jej nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu. Uviedla, že žalobcovia vo svojej argumentácii sa nezaoberali faktom, že žalovaná nebola v čase vykonania ohliadky vlastníčkou nehnuteľností, ďalej, že právny zástupca žalobcov sa zúčastnil na ohliadke a žiadnym spôsobom nenamietal skutočnosti ohliadky. Žalobcovia neuniesli dôkazné bremeno v konaní.

5. Najvyšší soud ako soud dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne nie je prípustné.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho soudu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho soudu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 ods. 1 CSP.

7. Z hľadiska ústavného aspektu treba rešpektovať právomoc najvyššieho soudu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť vecí v konaní o dovolaní a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho soudu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd.

8. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací soud nesmie byť vnímaný (procesnými stranami, ani samotným dovolacím súdom) ako tretia instance, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho soudu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk.

9. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými a jasne čitateľnými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať bezbreho; namiesto je skôr zdržanlivý (uvážený) prístup.

Dovolací soud opakovane konštatuje aj v súlade so závermi ústavného soudu, že dovolacie konanie má povahu typického „advokátskeho procesu“, a to nielen vzhľadom na znenie sporového poriadku. Spracovaniu dovolania a celkovej kvalite zastupovania dovolateľa musí advokát, dovolateľ, ktorý má

vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa, ale aj zamestnanec dovolateľa, ktorý je právnická osoba, nevyhnutne venovať zvýšenú pozornosť. Dovolací proces je v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou podstatne rigoróznejší a odborne náročnejší. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je teda podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 až § 435 CSP), a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, nemožno dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní.

10. Dovolateľka vyvodzovala prípustnosť podaného dovolania na základe ustanovenia § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Dovolateľka namietala, že procesným postupom odvolacieho súdu došlo k zásahu do jej práva na spravodlivý súdny proces. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

12. Žalobkyňa v súvislosti s vadou § 420 písm. f) CSP odvolaciemu súdu vytýkala neodôvodnenosť jeho rozhodnutia. Mala za to, že odvolací súd sa nevysporiadal s podstatnými otázkami, podstatnými námietkami a dôležitými skutočnosťami podstatnými pre rozhodnutie vo veci samej.

13. K tomuto dôvodu prípustnosti dovolania treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu (účastníkmi konania) a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

14. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu/účastníka mimosporového konania na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu/účastníka konania na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu/účastníka konania. Porušením uvedeného práva strany sporu/účastníka konania na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, sa strane sporu/účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

14.1. Ak dovolateľka v rámci dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP namietala nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, dovolací súd opakovane vyjadruje záver, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o

odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07). O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 383/06). K zjavnej neodôvodnenosti (arbitrárnosti) rozhodnutí všeobecných súdov sa vyjadril aj Ústavný súd Slovenskej republiky, keď uviedol, že je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy. (II. ÚS 302/2019-44 z 20. februára 2020, ods. 17).

15. Obsah spisu v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľky, že rozhodnutie odvolacieho súdu nie je dostatočne odôvodnené. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; pričom odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia v zmysle § 393 ods. 2 CSP. Odvolací súd zhodnotil skutkový stav, ktorý vyplynul z dokazovania, a pri svojom právnom závere, podrobne a presvedčivo odôvodnil, z čoho vychádzal. Zároveň sa vysporiadal s podstatnými odvolacími námietkami.

16. Pokiaľ dovolateľka vyvodzovala porušenie jej práva na spravodlivý proces z dôvodu, že sa nemohla zúčastniť vykonania jedného z dôkazov, ktoré nariadil súd, a to obhliadky hnutelných vecí, dovolací súd dáva do pozornosti, že zo zápisnice z vykonania obhliadky 23. apríla 2015 (č.l. 137 spisu) vyplýva, že bola prítomná, ale najmä, potom, čo vlastníčka nehnuteľnosti W. L. nedovolila jej vstup do obydľia, túto vykonali prítomná sudkyňa, jej asistentka, ktorá spísala zápisnicu o ohliadke, a právni zástupcovia sporových strán, ktorým bola zápisnica doručená (viď doklady o doručení z č.l. 137 spisu). Obsah zápisnice v ďalšom konaní na súde prvej inštancie nikto nenamietal. Postupom súdu tak nemohlo prísť k porušeniu práva žalobkyne na spravodlivý proces, nakoľko bola zastúpená v celom konaní kvalifikovaným právnym zástupcom. Táto skutočnosť je podľa dovolacieho súdu relevantná i k námietke žalobkyne o jej postavení „slabšej strany“ v spore, ktorá nemá oporu v ustanoveniach procesného poriadku, ako správne uviedol i odvolací súd.

17. Dovolací súd pri posudzovaní dôvodnosti všeobecne namietaného porušenia procesných práv dovolateľky nezistil také nedostatky v postupe odvolacieho súdu, ktoré by odôvodňovali záver, že jeho výklad a záver boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené. Z obsahu preskúmaného rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu.

18. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP tak nemožno považovať to, že sudy neodôvodnili svoje rozhodnutia podľa predstáv dovolateľky. Žalobkyňa preto neopodstatnene namietala existenciu vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

19. Na základe vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobkyne nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné, a preto dovolací súd dovolanie žalobkyne ako neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

20. Najvyšší súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.